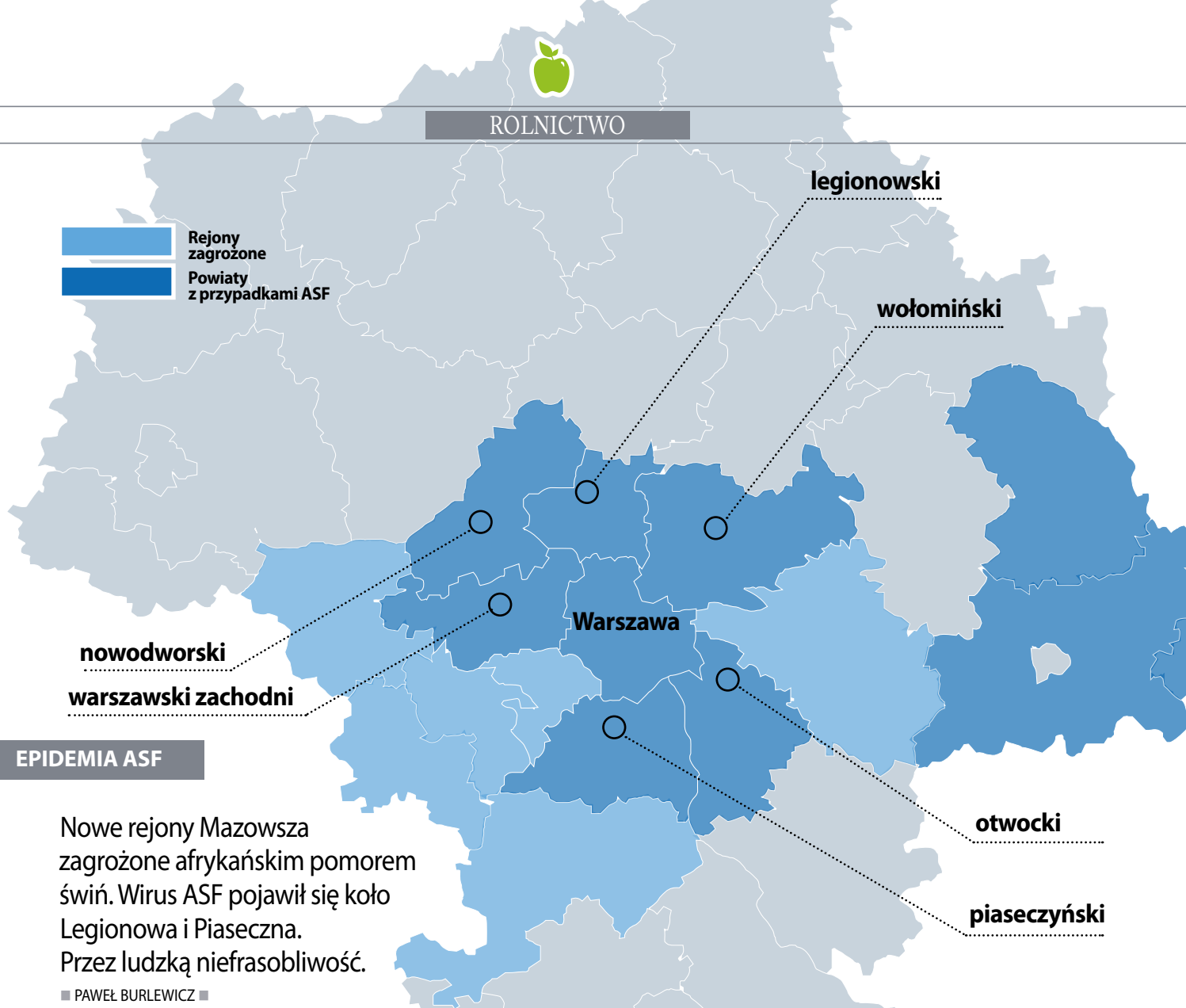

ROLNICTWO

EPIDEMIA ASF

Nowe rejony Mazowsza zagrożone afrykańskim pomorem świń. Wirus ASF pojawił się koło Legionowa i Piaseczna. Przez ludzką niefrasobliwość.

■ PAWEŁ BURLEWICZ ■

PODŁOŻYLI DZIKOM ŚWINIĘ

Choć od pierwszego przypadku wykrycia wirusa afrykańskiego pomoru świń w Polsce mijają właśnie 4 lata, do tej pory nie udało się opanować choroby. Wciąż pojawiają się jej nowe ogniska w gospodarstwach rolnych, a jeszcze częściej znajduje się padłe na ASF dziki. Ponieważ pierwotnym źródłem zakażenia były

stada przechodzące przez granice z Białorusi i Ukrainy, wirus najpierw spowodował straty w województwach podlaskim i lubelskim. W końcu dotarł do Mazowsza, gdzie najbardziej ucierpiały wschodnie powiaty – łosicki, sokołowski i siedlecki.

Jednak listopad przyniósł niepokojące wieści. Niespodziewanie epidemia wybuchła w okolicach Warszawy. Kolejne tygodnie po-

kazują, że jej skala jest bardzo duża. Na razie na szczęście choroba dotyka tylko dziki. – Ostatni przypadek zakażenia wirusem u świni stwierdziliśmy na Mazowszu we wrześniu. Zresztą największe zagrożenie dla gospodarstw dotyczy okresu letniego – tłumaczy doktor Krzysztof Jażdżewski, zastępca Głównego Lekarza Weterynarii. – W grudniu przyjmowaliśmy zgłoszenia o nowych przypadkach ASF

WWW.SHUTTERSTOCK.COM (3)

u dzików już każdego dnia. Początkowo pojawiały się z powiatu legionowskiego i piaseczyńskiego. Potem w warszawskim zachodnim i w samej stolicy. Niestety, odnotowaliśmy już przypadki na drugim brzegu Wisły – tłumaczy Jażdżewski.

Wisła ich nie powstrzymała

Skąd wirus ASF wziął się nagle w centrum województwa? Jak przekroczył największą polską rzekę?

– Przekroczenie przez wirusa Wisły to żadna niespodzianka, bo rzeki nie stanowią wystarczającej przeszkody dla dzików – tłumaczy dr Dorota Pasińska z Zakładu Badań Rynkowych w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Zwraca jednak uwagę na ważny aspekt tej sprawy. – *Prawdopodobnym sprawcą zakażenia w okolicach Piaseczna jest człowiek. Dużo bardziej realne jest, że to resztki jedzenia, przywiezione z rejonów epidemii, gdzie choroba ma szerszy zasięg, i wyrzucone na śmietnik spowodowały zakażenie* – tłumaczy.

Z tym spostrzeżeniem zgadza się doktor Jażdżewski. – *Proszę zwrócić uwagę, że nie zanotowaliśmy przypadków ASF w powiatach pomiędzy okolicami Siedlec a stolicą. Ani jednego chorego dzika w mińskim, wyszkowskim czy ostrowskim. Tymczasem choroba wybuchła w podstołecznych „sypialniach”* – tłumaczy weterynarz.

ASF nie szkodzi ludziom. Wirus jest wyjątkowo wytrzymały. Bez problemu przeżyje wiele tygodni w mięsie czy wędlinach. Wystarczy, że ktoś, być może spoza naszego kraju, wyrzuci do śmietnika zepsute wyroby. W mniejszych miejscowościach ludzie często stawiają obok śmietnika niezabezpieczone plastikowe torby z odpadkami. W nocy dziki traktują je jak wspaniałą karmnik. Większość zwierząt żyjących w okolicach stolicy i samej Warszawie żywi się tym, co wyrzucą mieszkańcy.

Warszawa w czerwonej strefie

Wystarczy nieduża nieostrożność i dojdzie do przeniesienia choroby do gospodarstw. – *Dla Mazowsza produkcja wieprzowiny nie jest tak ważna jak dla Wielkopolski, ale ostatnie przypadki to poważne ostrzeżenie dla rolników. Muszą teraz bardzo poważnie traktować wymogi bioasekuracji. Inaczej mogą się narazić na straty* – ostrzega dr Pasińska.

Regiony dookoła stolicy objęte już zostały czerwoną strefą (tam gdzie stwierdzono

LICZBA PRZYPADKÓW

ASF U DZIKÓW

	XI 2017	XII 2017
całe Mazowsze	19	117
pow. piaseczyński	4	61
pow. legionowski	3	12
pow. warszawski zachodni	3	11
m.st. Warszawa	1	9
nowodworski	0	5
pow. otwocki	0	5
pow. siedlecki	4	8
pow. łosicki	4	5
pow. sokołowski	0	1

wirusa ASF) i żółtą (sąsiednie). Oznacza to zaostrzenie przepisów, skutkujące np. ograniczeniami w przewozie trzody chlewnej. – *Dla wszystkich hodowców świń jako obligatoryjne wprowadzane są zasady bioasekuracji. Pod-*

stawowym problemem jest rozdrobnienie produkcji, niekontrolowane przemieszczanie świń i konieczność zmiany mentalności wszystkich producentów wieprzowiny – ostrzega Daniel Łąga, zastępca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWM.

Problem niestety będzie narastał, kiedy zrobi się cieplej. – *Zimą ludzie mniej pracują w polu, rzadziej chodzą do lasu. Najtrudniej jest przestrzegać najprostszych zaleceń w małych gospodarstwach. Trzeba pamiętać, by np. składować ściółkę minimum 90 dni, nim podłoży się ją świniom. Żeby zmieniać kompletnie ubranie i obuwie przed wejściem do chlewni. Że nie wolno absolutnie karmić zwierząt zlewkami i innymi odpadkami. Należy za to stosować maty do dezynfekcji* – wylicza dr Jażdżewski.

Jakie jeszcze błędy robią gospodarze? Trzymają razem świnie i krowy – wtedy często bydło przynosi ASF z pola, gdzie wcześniej buszowały dziki. Czasem kogoś skusi zakup zwierząt bez kontroli. Wiele osób „tylko na chwilę” wpuści kogoś do gospodarstwa. Wystarczy, że taki gość wcześniej zbierał grzyby w lesie, a nieszczęście gotowe. Warto pamiętać, że nie ma leków na afrykański pomór świń, a jedyną metodą działania jest wybiecie stada. Mimo wypłaty ubezpieczeń pociąga to za sobą koszty i stres.

Domagają się działań

Samorządowcy są zaniepokojeni stanem walki z epidemią i groźbą strat, jaka zawisła nad mazowieckimi gospodarzami. – *Obecnie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zapowiada budowę na granicy z Białorusią płotu zapobiegającego migracji dzików, ale to wszystkie nie rozwiązuje* – nie kryje obaw dyrektor Łąga. – *Fakty wskazują na zbyt małą skuteczność podejmowanych działań. Nierozwiązanie problemu może skutkować eliminacją Polski z grona producentów świń. Sejmik Województwa Mazowieckiego 27 września 2017 r. podjął uchwałę (nr 149/17 – przyp. red.) zwracając się do wojewody o podjęcie działań* – dodaje.

100 750 1,4^{MLD} EURO

ognisk choroby stwierdzono już w gospodarstwach rolnych na terenie całego kraju

dzików zakażonych ASF wykryto od 2014 r. i pierwszego zdiagnozowanego przypadku

zamierza żądać od Rosji Unia Europejska za protekcyjnistyczny zakaz wwozu wieprzowiny Zakaz dotknął 14 państw pod pretekstem ASF